

Læserbreve, højst 100 ord, eller debatindlæg, højst 400 ord, sendes med navn, titel og postadresse til Debatredaktionen. Indlæg kan sendes som mail til debat@pol.dk

Vi bringer kun tekster alene sendt til Politiken. Redaktionen forbeholder sig ret til at redigere i indsendte tekster og til også at bringe teksterne på politiken.dk/debat

Kronikforslag på ca. 2.100 ord sendes med navn, titel og post-adresse til Kronikredaktionen. Indlæg kan sendes som mail til kronik@pol.dk På politiken.dk/leder kan man kommentere avisens ledere.

POLITIKEN
MODTOG I DENNE UGE

355 læserbreve
og debatindlæg

15 læserbreve og debatindlæg
handlede om krisen i SF

VIGGO HØRUP
(1841-1902)
STIFTER AF
POLITIKEN I 1884

EDVARD
BRANDES
(1847-1931)
STIFTER AF
POLITIKEN I 1884

Redaktionschef:
Per Michael
Jespersen

Debatredaktører
Mette Højbjerg
og Tarek Omar

Jourhavende
Mette Højbjerg

Analyseredaktør
Hans Davidsen-
Nielsen

Lederkollegiet
Kristian Madsen

Kronikredaktør
Christoffer Emil
Bruun

Debat
Rådhuspladsen 37,
1785
København V
Telefon, Debat
33 47 23 31
Telefon, Kronik
33 47 23 37
Fax
33 15 41 17

Skal helstaten mon tilbage?

Det er fint at være EU-kritisk, men lad os debattere EU på et realistisk og oplyst grundlag, Kasper Støvring.

UD AF EU

MARLENE WIND,
PROFESSOR I STATSKUNDSKAB OG LEDER AF
CENTER FOR EUROPÆISK POLITIK VED INSTI-
TUT FOR STATSKUNDSKAB VED KØBENHAVNS
UNIVERSITET

DET ER SÆSON for EU-bashing. EU-parlamentsvalget nærmer sig, og rundt om i Europa forsøger EU-modstandere på forskellig vis at lukrere på den utilfredshed, den finansielle krise forståeligt nok har afstedkommet. Her i andedammen er det særligt de borgerlige debattører, der er fremme i bussen. Messerschmidt har udgivet sit speciale fra Københavns Universitet som bog, hvori han fortsætter sit korstog mod EU-domstolen.

Og senest lagde nærværende avis spaltepads til den konservative kulturforsker Kasper Støvring, der netop har udgivet sine antieuropæiske blogindlæg fra Berlinske. Også han har i årevis dundret imod domstolen og hele EU-systemet, som han mener truer nationalstatene. Selvom vi har hørt meget af dette før, forårsagede budskabet i Støvrings seneste skrift alligevel, at jeg fik kaffen gevaldigt galt i halsen: Kun etnisk rene (?) nationale stater kan skabe fred! Og da EU (af gode grunde) er et multikulturelt sammenhæng, vil det aldrig - forstået man - kunne skabe langvarig fred og stabilitet i Europa. Den lader vi lige stå et øjeblik.

Selvom de borgerlige EU-debattører primært har haft travlt med at fremhæve hinandens fortræffeligheder på diverse blogs og sociale medier, og man derfor mest af alt har lyst til helt at ignorere dem, kalder Støvrings seneste skrift på en kommentar. Lad mig slå fast med det samme, at der selvfølgelig ikke er noget i vejen med at være EU-kritisk. Ligesom man kan være fløjtende uenig i den lovgivning, der kommer ud af det danske Folketing. Det er sundt og godt. Men kunne vi ikke - efter over 40 års EU-medlemskab - få bare et minimum af realiteter ind i debatten i stedet for myter og til tider decideret vrøvl?

FEKS. SIGER Støvring, at EU er et »kæmpe bureaukratisk system«, der »gennemtvinger sine reguleringer og underminerer nationalstaternes suverænitet«. Det burde ikke være nødvendigt at gentage, men o.k.: EU er altså et meget beskedent foretagende, i antal ansatte stadig på størrelse med Aarhus Kommune. Det ville også være at fortrække, hvis enhver selvudråbt EU-debattør orienterede sig bare en smule i forskningen eller blot seriøse medier, før han udtalte sig. I så fald ville han let kunne konstatere, 1) at ingen EU-lovgivning kan gennemføres, uden at folkevalgte politikere i ministerråd og parla-

ment står bag; 2) at det faktisk er os i de nordeuropæiske lande, der presser mest på for at få stadig mere EU-regulering. Hvorfor? Fordi vi selv er de mest gennemregulerede samfund, og vi derfor har en klar interesse i, at f.eks. strenge miljø- og arbejdsmiljøregler udbredes til hele EU via fælles EU-lovgivning. Fordel? Vi undgår, at en bulgarsk entreprenør kan underbyde en dansk, da førstnævnte ofte vil have langt lempeligere regler for, hvilket sikkerhedsudstyr man skal have på, når man f.eks. står på et byggestillads. Det er altså igen og igen os selv, der presser på for flere fælles regler og dermed mere EU.

SÅ ER DER den evindelige kampagne imod EU-domstolen. Når Støvring siger, at han er træt af snakken om EU som et fredsprojekt, er jeg ved at være godt og grundigt træt af alt det vrøvl, der bliver sagt om domstolen. Det betyder ikke, at man skal æde alt rådt, der kommer fra den kant, men det unikke ved EU er altså, at det repræsenterer et - i international sammenhæng - genuint retssamfund, der for første gang nogensinde stiller store og små lande fuldstændig lige.

Efter Anden Verdenskrig var de fleste enige om, at man skulle undgå, at EU kom til at minde om Folkeforbundet. Man etablerede netop derfor en domstol med myndighed til at håndhæve EU-reglerne og sikre lighed for loven. Hvis Støvring ellers kender sin historie, er det næppe nødvendigt at repetere, hvad der normalt sker med små stater og folkeslag i en konstellation uden domstol, fælles sanktionerbare regler, og hvor kun jungeloven gælder. Netop fordi EU's lande etablerede dette uhyre effektive og gennem-

sigtige juridiske grundlag, blev samarbejdet en succes. Og netop derfor har flere og flere lande uden tøven valgt at underlægge sig disse regler og domstolens afgørelser.

Meget af succesen bag det indre marked kan også tilskrives EU-retten og domstolen, da virksomheder har behov for forudsigelighed, fælles regler og ikke mindst sanktioner, hvis der snydes på vægten.

Vi kan i øvrigt også takke EU-domstolen for, at mænd og kvinder i Danmark i dag har en lovfæstet ret til lige løn for lige arbejde, da Danmark i 1985 tabte en sag ved domstolen for at forfægte det modsatte synspunkt! At domstolen fortolker dynamisk og dermed adskiller sig fra den dogmatiske retsopfattelse, vi har i Danmark, ændrer ikke på, at domstolen i Luxembourg har leveret varen.

Det er i høj grad os i Danmark, der er ude af frit med udviklingen. Efter Anden Verdenskrig har ikke bare EU's medlemslande, men over 150 demokratier i resten af verden oprettet tilsvarende stærke domstole, der kan holde politikerne i ørerne. Igen: Det betyder ikke, at man skal være ukritisk over for EU-domstolen, men Støvring har ganske enkelt ikke fakta på plads her.

NOGLE AF de andre besynderligheder, Støvring bringer til torvs, er, at EU ikke har skabt fred, og at Danmark ville klare sig bedre uden for EU.

Jeg ville ønske, at jeg havde mere plads, da dette er vigtige spørgsmål. Men lad os blot nævne, at al forskning viser, at havde det ikke været for EU's bløde magt, ville omvæltningerne fra diktatur til demo-

Tegning: Jørn Villumsen

Støvring fortæller os desværre meget lidt om, hvad det er for et samfund, han ønsker sig, og hvem det er, der skal betale prisen, hvis Danmark skal vende tilbage til dengang, Poul Reichhardt kørte halm ind fra marken

krati i flertallet af EU's nye lande efter alt at dømme være forløbet noget mindre fredeligt. Se bare på ukrainerne i dag. De trods 30 graders frost på anden måned blot for en handelsaftale med EU!

Støvring vil også gerne have os ud af EU og mener, at Norge har en god model. Men det er vanskeligt at finde en eneste nordmand med en bare marginal viden om denne sag, der mener som Støvring. Pga. EØS-aftalen er nordmændene nemlig nødt til at kopiere al EU-lovgivning, selvom de formelt er uden for. Selv Metock-dommen gælder i Norge! Heldigvis for dem har de olien, men det ændrer ikke på, at Norge reelt er et 'copy-paste-demokrati' uden reel indflydelse.

Netop dette vil også være danskernes og briternes skæbne, hvis vi meldte os ud og alligevel var med i EU's indre marked. I Storbritannien har dette allerede fået Cameron til at ryste gevældigt i bukserne efter stundet med at love briterne en folkeafstemning om udmeldelse i 2015. 50 procent af briternes eksport går nemlig til EU. Konservative fantaster har derfor nu foreslået at genindføre det britiske imperium som alternativ til det europæiske marked.

Støvring fortæller os desværre meget lidt om, hvad det er for et samfund, han ønsker sig, og hvem det er, der skal betale prisen, hvis Danmark skal vende tilbage til dengang, Poul Reichhardt kørte halm ind fra marken. Måske Støvring også mener, at Danmark burde genindføre helstaten og de tidligere kolonier, hvis Danmark vender EU ryggen? Nå nej, så ryger den homogene nationalstat jo. Ak ja, gode råd er dyre for nykonservative antieuropæere.

Akkrediteringsinstitution på glatis

Uddannelsesdebat er for vigtig til letkøbte analyser.

ERHVERVSRELEVANS

RALF HEMMINGSEN,
TALSMAND FOR DANSKE UNIVERSITETER

UNIVERSITETSuddannelsernes erhvervsrelevans er alt for vigtigt et emne til, at man skøjter hen over det. Det var desværre det, der skete med Akkrediteringsinstitutionens (AI) bombastiske udmelding om, at 46 procent af uddannelserne har problemer med relevans.

Al vurderer ikke, om uddannelserne er relevante - men om uddannelserne arbejder med relevans på en måde, som lever op til AI's kriterier. En uddannelse kan altså godt være meget relevant for arbejdsmarkedet, men alligevel få et negativt stempel fra AI, fordi dialogen med af-tagerpanelet ikke er systematisk nok.

Graver man lidt i tallene i AI's egen rapport, finder man nemlig årsagen til AI's kritik. Overordnet handler det hverken om uddannelsernes fokus, indhold, orientering mod arbejdsmarkedet eller vurderingen fra de personer, som skal ansætte vores dimittender, når de står med kandidatbeviset i hånden. Nej, det handler mest om, hvordan og hvor mange møder der bliver afholdt i aftagerpanelet. Det er selvfølgelig vigtigt at have gode aftagerpaneler, men AI presser citronen, når de postulerer en kausalitet fra antallet af mødeindkaldelser til uddannelsernes erhvervsrelevans.

Aftagerpaneler er kun et af mange elementer i at sikre, at uddannelserne retter sig imod arbejdsmarkedet, og måske ikke engang det mest effektive. På universiteterne har vi stor gavn af at supplere med bl.a. projektsamarbejde, virksomhedspraktik, case competitions og gæstundervisere fra erhvervslivet. Formålet er selvfølgelig at gøre universitetsuddannelserne endnu mere relevante.

DET ER EN vigtig debat, som desværre er kørt af sporet. Uddannelserne retter sig imod meget forskellige jobs, og arbejdsmarkedet udvikler sig konstant. Derfor er dialogen tæt på uddannelsen vigtig - for vigtig til at blive skøjtet hen over med misvisende og letkøbte analyser.

Det er synd, for AI gør et godt stykke arbejde på mange måder. AI har jo blandt andet den opgave at sikre, at der ikke bliver oprettet uddannelser uden et klart erhvervs sigte. Jeg er også glad for den række anbefalinger om brug af aftagerpaneler, som rapporten indeholder. Vi skal hele tiden udvikle vores praksis, og her er AI en vigtig medspiller.

Men det er uheldigt, at rapporten fik mange til at melde sig ind i debatten på et skævt grundlag. Alle aktører i uddannelsesverdenen skylder at gøre det bedre, ikke mindst af hensyn til de studerende.

Schweiz' direkte demokrati lammer den politiske handlekraft

GLOBAL KOMMENTAR
PETER WIVEL,
EUROPAKORRESPONDENT, BERLIN

Man kan ikke have direkte demokrati uden at lave hele det politiske system om. Schweiz viser vejen.

Sidste søndag ændrede en folkeafstemning i Schweiz landets forfatning, således at der igen indføres kvoteordninger for indvandring. 50,3 pct. vandt over 47,7 med en stemmeprocent på 59,6. Om 'Schweiz' kan man ikke tale. Afgørelsen er truffet af et knebent flertal af schweiziske borgere. De er forsvundet fra scenen, lige så hurtigt som de kom, og de kan aldrig stilles til regnskab. Afstemningen medfører en række dis-

kriminierende ændringer. Schweiziske borgere skal have forrang til job, og indvandrere sorteres. Det kan betyde, at en højt betalt østrigsk læge på et schweizisk privathospital får lov at tage sin familie med sig. En lavtlønnet portugisisk kvinde, der er lige så uundværlig på et kommunalt schweizisk plejehjem, må rejse alene, mens familien bliver hjemme.

Skal Schweiz have indvandring så helst fra nordeuropæiske lande og nødtigt fra Sydeuropa. Schweiz er igen herre i eget hus, som det siges med stolthed af dem, der vandt folkeafstemningen.

Schweiz er et demokrati, hvor folkets flertal bestemmer, fremhæves det. Men er det ikke også tilfældet i alle andre demokratier i Europa? I de bedre af dem lægger man desuden vægt på beskyttelse af mindretal. Det kan det knibe med i Schweiz. Som f.eks. da et vælgerflertal i 2009 forbad minareter og året efter op-hævede retsbeskyttelsen for småkriminelle udlændinge. Direkte demokrater er strenge herrer.

Det korte af det lange: Schweiz har skaffet sig problemer på halsen, som landet selv må løse gennem forhandlinger med EU i den udstrækning, det ønsker at op-

retholde et bilateralt samarbejde. Det er Schweiz' eget selvvalgte problem. Men selvfølgelig har begge parter en oplagt interesse i at klare det mindeligt.

Fast står, at de nye begrænsninger på ingen måde omfatter begrænsninger i storkriminelles adgang til at skjule penge på schweiziske bankkonti. Heller ikke selv om de formuer, der hober sig op her, er stjålet gennem skattesnyd fra befolkninger i ordentlige demokratiske lande. Hvis de da ikke slet og ret er rovet og plyndret fra ludfattige, underkuede befolkninger i diktaturstater, af hvilke der er overvældende mange. De sorte penge er fortsat velkomne. Om dette hæleri har der aldrig været folkeafstemning i Schweiz.

AFSTEMNINGEN i Schweiz udgør en fare for Europa. Den inspirerer nationalpopulistiske kræfter til at kræve det samme her. Det siges, at hvis andre europæiske lande fulgte det schweiziske eksempel og bragte (yderligere) begrænsninger i indvandringen til folkeafstemning, ville resultatet blive som i Schweiz. Kan ske.

Men man kan ikke have det ene uden det andet. Det schweiziske demokrati

Vi pulveriserer magten. Schweiz er et ordnet anarki
Christoph Blocher i Weltwoche, 13. februar

hvil på tallose folkeafstemninger hvert eneste år. Landets folkevalgte politikere, og i særdeleshed regeringen, er forretningsførere for folkeflertallet. Landet har en samlingsregering af alle ledende partier. De er tvunget til at finde et holdbart nationalt kompromis, der kan vinde en folkeafstemning. Regeringen er et forretningsministerium eller en magtstrategiregering. Den er magtesløs.

Dette konkordanssystem, som det hedder, er blevet omstyrtet af Christoph Blocher. Denne folketribun er den drivende kraft i Det Schweiziske Folkeparti (SVP), i dag landets største. Blocher har konsekvent ført den evige valgkamp ved folkeafstemningerne ind i regeringen selv og splittet den til atomer. En triumferende Blocher udtrykte det torsdag sådan i ugebladet Weltwoche: »Vi pulveriserer magten. Schweiz er et ordnet anarki.«

Systemet beforder polariseringen. I intet andet land i Europa ligger de to største partier, det ene til højre, det andet til venstre, ideologisk så fjert fra hinanden. Begge er ekstremere. Kompromisviljen i regering og parlament er sprængt bort. Midterpartierne, bl.a. de liberale, magter ikke længere at skabe kompromi-

ser. Resultatet sås i søndags. Blochers parti, SVP, vandt folkeafstemningen imod hele det politiske establishment. Selv partiets egne topolitikere i Bern og på kanton-plan var imod forslaget. Intet nytte. Blochers rendyrkede populisme satte sig igennem. Blocher er revolutionær.

DET LEMLESTER den politiske meningsdannelse. For havde schweizerne i det mindste en forestilling om, hvad de stemte om ved en folkeafstemning. Vinder eller taber kunne den en vis præcision udlægge folkeviljen. I dag ved ingen, hvordan flertallets mening skal tolkes. Der er masser af nejstemmer både til højre og venstre for Blocher. Resultatet er blevet et tagselvord for demagoger, og regeringen aner ikke sine levende råd.

Et folkestyre forudsætter, at meninger lader sig repræsentere. Nogen må tage ansvaret og forklare, hvad de gør og vil. Fantasier må ned på papir. Uden et præcist mandat kan intet krav forhandles, og al politisk debat bliver konfus.

Hvis man ønsker det repræsentative demokrati afskaffet, er direkte demokrati vejen. Den er kort. Og ensrettet.

peter.wivel@pol.dk